

Sygn. akt IV Kz 320/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Noga (spraw.) Sędziowie: SO Jadwiga Żmudzka

SR Katarzyna Gładysz-Grzybacz (del.)

Protokolant: prot. Aneta Woźniczka

przy udziale Marty Gdańskiej-Kusior Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krakowie

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 2015 r.

w sprawie przeciwko

P. P. i F. M.

oskarżonych o przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i inne

na skutek zażalenia prokuratora na postanowienie Sądu Rejonowego w Olkuszu z dnia 11 maja 2015 r., sygn. akt II K 211/15

na zasadzie art. 437 § 2 k.p.k.

p o s t a n a w i a

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do dalszego prowadzenia Sądowi Rejonowemu w Olkuszu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 maja 2015 r. Sąd Rejonowy w Olkuszu, Wydział (...), sygn. akt II K 211/15 zwrócił sprawę przeciwko oskarżonym – P. P. i F. M. – oskarżycielowi publicznemu w celu uzupełnienia śledztwa, albowiem w ocenie Sądu zaistniały istotne braki postępowania przygotowawczego w rozumieniu art. 345 § 1 k.p.k., a dokonanie niezbędnych czynności przez Sąd spowodowałoby znaczne trudności, zważywszy na potrzebę poszukiwania dowodów.

Zażalenie na przedmiotowe postanowienie wniósł oskarżyciel publiczny, podnosząc zarzut obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 345 § 1 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że akta sprawy Prokuratury Rejonowej w (...) o sygn. Ds. 2602/14 zawierają istotne braki postępowania przygotowawczego, a dokonanie czynności przez Sąd spowodowałoby znaczne trudności.

W oparciu o tak sformułowany zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w (...) celem rozpoznania.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Zażalenie oskarżyciela publicznego okazało się zasadne, wobec powyższego Sąd Odwoławczy uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do dalszego prowadzenia.

Jak słusznie podkreślił w uzasadnieniu zażalenia oskarżyciel publiczny zwrot sprawy prokuratorowi w trybie art. 345 k.p.k. może nastąpić, gdy kumulatywnie zaistnieją przesłanki w postaci „istotnych braków postępowania przygotowawczego” a „dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowałoby znaczne trudności”.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na potrzebę zebranie dowodów osobowych i nieosobowych, konieczność przeprowadzenia prawidłowej, wszechstronnej i pogłębionej oceny wyjaśnień oskarżonego, a także dokonanie analizy telefonów oskarżonego i wykazów połączeń. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu postanowienia podał, że jego zdaniem nie wszyscy świadkowie zostali przesłuchani na okoliczność posiadania wiedzy, co do personaliów osób pojawiających się w wyjaśnieniach oskarżonego i jego matki pod pseudonimami.

W tym miejscu wskazać należy na pogląd zaprezentowany w jednym z orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Katowicach „Treść art. 345 k.p.k. należy wyklądać w powiązaniu z celami postępowania przygotowawczego określonymi w art. 297 § 1 k.p.k. oraz uwzględniając zmianę normatywną, jaka miała miejsce w tym zakresie. Z przeprowadzonych ustawą z dnia 5 listopada 2009 roku (Dz. U. Nr 206, poz. 1589) zmian wynika, że z art. 297 § 1 pkt 4 k.p.k. wyeliminowano wyrażenie "wszechstronne". Zastosowanie powołanego przepisu wymaga uprzedniej analizy najbardziej pragmatycznego sposobu dalszego postępowania, a sąd przed podjęciem decyzji musi rozpatrzyć wszystkie możliwości uzupełnienia ewentualnych braków bez stosowania zwrotu do uzupełnienia przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze. Nawet zatem jeśli w dalszym toku postępowania w przedmiotowej sprawie - w zależności od jego rozwoju - Sąd uznałby, że dowody, na które wskazał, są jednak niezbędne dla ustalenia istotnych w sprawie faktów, wówczas winien je przeprowadzić we własnym zakresie, co z całą pewnością nie spowoduje znacznych trudności, o jakich mowa w treści art. 345 § 1 k.p.k.” (tak postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 listopada 2013 r., II Akz 94/13).

W ocenie Sądu Odwoławczego decyzja Sądu Rejonowego o zwrocie sprawy Prokuratorowi celem uzupełnienia braków postępowania przygotowawczego jest nieprawidłowa. Powołane w uzasadnieniu postanowienia okoliczności w części nie mogą być nawet kwalifikowane jako braki postępowania przygotowawczego, a w pozostałej części bądź to nie stanowią braków istotnych lub ich przeprowadzenie w toku postępowania sądowego nie spowoduje nadmiernych trudności.

Kwestia oceny wyjaśnień oskarżonego nie może stanowić o brakach postępowania przygotowawczego. Podnoszona przez Sąd Rejonowy potrzeba przeprowadzenia prawidłowej, wszechstronnej i pogłębionej analizy wyjaśnień oskarżonego jest czynnością należącą do kompetencji sądu orzekającego w przedmiocie odpowiedzialności oskarżonego za zarzucane mu czyny zabronione. Zmiana treści wyjaśnień przez P. P. jest zdarzeniem niezależnym od organów ścigania, ponadto oskarżony ma prawo zarówno do składania jak i odmowy złożenia wyjaśnień. Zachowanie oskarżonego będzie stanowiło punkt wyjścia dla sądu przy dokonywaniu oceny wiarygodności jego wyjaśnień, niemniej jednak nie leży to w gestii oskarżyciela publicznego. Trzeba również zauważyć, że w sprawie przesłuchano wszystkich dostępnych świadków - tych, których personalia i miejsce pobytu udało się ustalić. Zakres posiadanej przez nich wiedzy, a także efektywność czynności procesowych przesłuchania świadków jest niezależna od organów ścigania. Nie można zatem czynić Prokuratorowi zarzutu, że w toku przesłuchania niektórzy, że świadków nie udzielił satysfakcjonujących informacji.

W odniesieniu do źródeł dowodowych w postaci telefonów komórkowych i wykazów połączeń telefonicznych zasadnie wskazał Sąd Rejonowy potrzebę dokonania ich analizy. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Prokuratora, który a priori przesądził o zbędności tychże dowodów. Niemniej jednak stwierdzić należy, że przeprowadzenie tychże dowodów w toku postępowania sądowego nie spowoduje znacznych trudności. Jak słusznie wskazano „Cofnięcie sprawy do postępowania przygotowawczego celem przeprowadzenia dowodu, który sąd, jeżeli znajdzie już taką możliwość, a także konieczność, będzie mógł przeprowadzić bezpośrednio sam, jest zupełnie niecelowe i powoduje tylko przedłużenie postępowania.” (tak postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 5 kwietnia 2013 r., II AKz 94/13, LEX nr 1312095). Stwierdzić należy, że zlecenie przez Sąd czynności biegłym sądowym właściwych specjalności nie stanowi nadmiernej trudności. Czas procedowania ulegnie wydłużeniu o czas potrzebny dla wydania stosownych opinii. Istnieje jednakowoż potrzeba przesłuchania oskarżonego, jego matki i świadków. Powaga Sądu

może skłonić nieskorych do udzielania informacji w trakcie postępowania przygotowawczego świadków do składania zeznań. Sąd Odwoławczy nie dostrzega potrzeby ponownego przesłuchiwania świadków i oskarżonego przez organy ścigania. Działanie takie byłoby niecelowe i przedłużałoby tylko postępowanie w sprawie, w szczególności, że część świadków przesłuchanych przez organy ścigania została w akcie oskarżenia zawnioskowana do wezwania na rozprawę. Zaś pozostałych świadków Sąd Rejonowy, jeżeli uzna, że zachodzi tak potrzeba może wezwać do stawienia na rozprawę. Takowe jest uzasadnione również z uwagi na możliwość bezpośredniego zapoznania się przez Sąd z dowodami, naocznego kontaktu ze świadkami i uzyskania podstaw do skrupulatniejszej oceny wiarygodności świadków.

Na marginesie zwrócić należy uwagę, że Sąd Rejonowy nie doprecyzował jakież to dowody istotne dla sprawy winny być poszukiwane i na czym polegałaby trudność w dokonaniu czynności przez Sąd. Jeżeli bowiem miałyby chodzić o ustalenie personaliów i miejsca pobytu osób, których pseudonimy pojawiły się w wyjaśnieniach oskarżonego i zeznaniach jego matki, to w razie w razie pozyskania informacji identyfikujących te osoby, Sąd może wezwać je do stawienia w charakterze świadków. Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. orzeczono jak w sentencji postanowienia.

SSO Jadwiga Żmudzka SSO Sławomir Noga SSR (del.) Katarzyna Gładysz - Grzybacz

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)